

esztendő múlva két százalék, hét esztendő múlva pedig egy százalék stornodij mellett a kölcsönt esetleg törölni lehet.

Debrecentben is hétfőn lesz rendkívüli közgyűlés, amelynek egyetlen tárgya a közföldi kölcsön.

Tizenhat új fizetéseképtelenség az elmúlt hét folyamán.

Kényszerengyezséget kívánó kiscgazdák.

A gazdasági élet fokozódó válsága hétről-hétre mind nagyobb tömegű fizetéseképtelenségeket produkál. Kereskedők, iparosok, akik a legnagyobb erőfeszítéssel küzdenek üzletmenetük fennmaradásáért, a passzívák szaporodásával kénytelen kielenteni fizetéseképtelenségeket jelentenek be.

A szegedi törvényszék területén az elmúlt hét folyamán a következő fizetéseképtelenségeket jelentették be:

— *Wetszfeller Mór* Szeged, *Barbély József* Szeged, *Téti Sándor* kiscgazda Múndszent, *Mucsi János* kiscgazda, *Mihály Imre* kiscgazda, *Kiskundorozsma*, *Mihály István* kiscgazda, *Paske Mór* kereskedő Makó, *Szabó Zsigmond* kereskedő Szeged, *Fischer Dező* Szeged, *Szlovák Mihály* Szeged, *Kösa Sándor* Szeged, *Brada Dező* Szeged, *Leipnik Testvérek* Makó, *Baldzs József* Szeged, *Lévay Béla* Szeged, *Bacsó János* Váshely.

A szegedi törvényszék csődbírósa július 9-én tárgyalja a szegedi Belvárosi Bank és a butonyai Keramitgyár csődügyét, ha a két fizetéseképtel-

len vállalat addig nem kér kényszerengyezséget.

Mint érdekes jelenséget említjük meg, hogy a folyton szaporodó új kényszerengyezségi ügyeknek már csak októberben lehet kitűzési hatánapjuk. Addig minden napja foglalt a kényszerengyezséget végző bíróságnak. A múlt hét statisztikájában feltűnő számmal jelentkeznek a kiscgazdák, akiknek fizetéseképtelensége szinte érthetetlen, ha a jó természetűeket figyelembe vesszük. A fizetéseképtelenséget bejelentő kiscgazdák a földberleti összegek nagyságát hozzák fel összeomlásuk okaként. Ez kissé nehéz elképzelni, mivel a helyzet az, hogy a tavalyi természettel és az idei rekordterméssel ígért kilátásokkal a földberlek éppen nem nagyok. Ezeket a kiscgazda fizetéseképtelenségeket az egyeztető eljárásoknál nem veszik komolyan, mivel az a rézet alakult ki, hogy a kiscberlek fizetéseképtelensége csak átmeneti jelenség, amely a kedvező természettel más alakulatot vehet. Az átmenet azonban kétségkívül lehet nagyon komoly is.

Előkészítette a tanács a külföldi kölcsön ügyét.

A főispán a tanács kérelmére hétfőn délután négy órára hívta össze a törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlését, amelynek tárgysorozata három pont szerepel: A külföldi kölcsön, a tanyai vasút és valami lényegtelen szabályrendelet-módosítás belügyminiszeri jóváhagyásának kihirdetése. A külföldi kölcsön és a tanyai vasút ügye között olyan szoros kapcsolat van, hogy ez a két pont tulajdonképpen egynek számít.

A szervezeti szabályrendelet értelmében a közgyűlést megelőző nap déli tizenkét óráig a közgyűlés elé terjesztendő tanácsai javaslatoknak készen kell lenniük. Mivel a rendkívüli közgyűlés napját vasárnap előzi meg, a tanács szombaton délelőtti készítése elő a tárgysorozatot. A külföldi kölcsönre vonatkozó javaslat némileg módosult, amennyiben Rack Lipót pénzügyi tanácsnok pontos számítások eredményeként megállapította, hogy a felvehető kölcsön maximuma hárommillióhat-száz ezer aranykorona, nem pedig négy millió, mint amennyit föl akart venni a polgármester. A kölcsön ugyanis csak akkor lehet, amekkorát a város forgalmi és keresleti adójövedelmének tele amortizál. Az alap az 1925. évi adójövedelem, ami Szegeden tizenkét-

millió aranykoronának felel meg, tehát ennek felével, hatmillió aranykoronával a város csak 3.600.000 aranykoronát amortizálhat husz év alatt. A tanács ezért négy millió helyett csupán 3.600.000 aranykoronás külföldi kölcsön felvételét javasolja a rendkívüli közgyűlésnek.

Javasolja ezenkívül, hogy állapítsa meg a közgyűlés a kölcsön felhasználásának a módját is, mondja ki, hogy abból felépítse az alsótanyai kisvasutat, a főlétségből pedig bérházakat épít. A tanács javaslatában a zenepalotáról sincsen szó, mert bizonytalan, hogy a kamatok és illetékek levonása, valamint a vasúti építési költségeinek levonása után marad-e annyi pénz a kölcsönből, amennyi elegendő lenne a zenepalota költségeinek fedezésére. A tanács javaslatát azonban nem zárja ki, hogy a közgyűlés elvben elhatározza a zenepalota felépítését, még pedig úgy, hogy annak a többségnek a fedezésére, amely az építési költségek és a kölcsön felhasználható része között előáll, más, megfelelő alapot jelöl ki.

Értesítésünk szerint a hétfői rendkívüli közgyűlésen konkrét indítvány formájában napirendre kerül ez a megoldás.

ről, mi szívhatta ki az élet pirosát az arcából? Tüdővész? Az orvos ingyen oltást ad neki minden harmadik nap.

— No gyertünk, Zuginé.

Zuginének azonban egy apró ember kapaszkodik a szoknyájába, aki megveti tömzsi lábcsakját a küszöbön és ordít, mint a szivenszűrt malac.

— Mindjárt jön anyuka, egyetlenkém, — mondja engesztelőn Zuginé és nyilván egyetlenke szoknyáját igyekszik kiszabadítani a kurta férfiú eperőtől ragadós kezéből.

— Csö-bönd, te bőrebukkt! — mordul rá az orvos, mire a bőrebukkt megdöbben és ijedében elereszti a szoknyát. Mire magához tér, már csak ketten vagyunk a szobában. A bőrebukkt mely lejegzetet vesz és még rémületesebb bőgésbe kezd. Ez már nem a szeszély hangja, hanem az elhagyatottság, a megcsalatás és a harag.

De hát nekem is van magamhoz való eszem. Fölveszem a Statisztikai Szemlést, hengeret csinálok belőle és belefújok:

— Tru-tu, tru-tu, tru-tu-tu-tu-tu-tu!

A bőrebukkt rámmert szemével, szájjával és azt mondja:

— Még!

És én fújom a statisztikai trombitát addig, míg a férfiú a szájába nem veszi a hüvelykujját. A bőrebukkt dősen ez a peccát. Most már baráti diskurzusba foghatunk.

— Hogy hívnak?

— Majika.

Ha azt mondta volna, hogy ő a Somogyi és Bacsó egyik ismeretlen gyilkosa, az se lehet volna meg így.

— Hát én azt hittem, Marika, hogy te kisfiú vagy. Mit szoktál te enni, Marika,

hogy ilyen szép erős bőrebukkt vagy?

Erre azonban már nem felelt. Lehet, nem értette a kérdést; az is lehet, hogy az újat nem akarta kivenni a szájából, — a nőknél már bőrebukkt-korokban se lehet eligazodni. Az anyját kérdeztem aztán meg, mikor kijött:

— Van már három esztendő a kislánya, ugy-e Zuginé?

— Csak huszonhat hónapos, kéröm.

— Ékes, ugy-e?

— Az, a nagybőbű, a jó lsten se győzné szoptatni.

Nézek az asszonyra, nézek az orvosra, Marikára nem nézek, mégis ő szólal meg:

— Majika sopik, — gurul oda az anyjához és rángatja azt lefelé magához.

— De Zuginé, — kapom meg a szontváz-asszony vállát, — hát csak nem szoptatja ezt a huszonhat hónapos gyereket? Maga, így, beteg, leromlottan?

A megszépítő madonna-mosoly eltűnik. Nem meduza-arc fordul szembe velem, — a keresztrefeszítettnek az anyja nézhetett így a Golgotán:

— Hát mivel ettesem, ha nem szoptatom, mikor egy liter tejért ötezer koronát kérnek! Forduljon el tőlük a csillagos ég a haláluk óráján is!

Nem mondtam meg, hogy kiktől és én nem kérdeztem, csak néztem Zuginé után, aki nem teljesítette a haza iránt való kötelességet és nem jól szolgálja a fajvédelem eszméjét, mert csak egy Marikával segített hazánk népességét újjászülni.

— Ha megírnám — mondom az orvosnak, — azt hinnék, én találtam ki.

— Ó dehogy — törölte meg az orvos a szemüvegét, — nagyon gyakori eset ez mostanában.

Hódmezővásárhelyen beszüntetik a városi mozit.

Izgalmas közgyűlési vita a moziügy körül.

Hódmezővásárhelyi tudósítónk jelenti: Évekkel ezelőtt Hódmezővásárhely város elhatározta, hogy moziengedélyét házikezelés útján hasznosítja. A Fekete Sas-szálloda nagytermében berendezett mozgófényképszínház nagyszerű jövedelmi forrásnak bizonyult. Hozzáértők szerint a mozi céljaira szolgáló szállodai nagyterem közbiztonsági szempontból erősen kifogásolható ugyan, lépcsőfeljáratait oly szűkek és annyira nem megfelelő elhelyezések, hogy pánik esetén kevesen tudnának az épületből ép bérrel kijutni, de miután a városnak minden fillér bevétele szükséges és más helység nem áll rendelkezésre, holmi közbiztonsági szempontok nem játszhatnak szerepet. Legfeljebb aki félti a bérét, maradjon otthon és ne járjon moziba.

A város nem is akarja a mozit végleg beszüntetni, csak a házikezeléssel akar felhagyni. Kintt ugyanis, hogy a városi tanács megbízott tagja nem tulajdonképpen a moziüzem vezetéséhez, habár vagy 10 tagból álló mozibizottság állt segítségére. Szakaváltott mozi-drek ort is választottak Barczány Imre,

a szegedi Belvárosi Mozi volt igazgatója személyében. Mindezek ellenére a napokban megtartott városi közgyűlésen kintt,

hogy a városi mozinak több mint 100.000.000 korona deficitje van.

A mozibizottság Barczány igazgatót állítja be bűnbakul, viszont a közgyűlésen olyan kijelentések hangzottak el, hogy a törvényhatósági bizottsági tagokból álló mozibizottság egyes tagjai részéről is történelem szabálytalanságok, amennyiben a bizottság tagjai a mozi-előadások ellenőrzése címén rendelkezésekre bocsátott személyre szóló belépőjegyekkel manipuláltak és az inspekciónapidíjakon felül felvetették az 5 aranykorona fejéenként napidíjat a mozibizottsági ülésen való megjelenésükért is. A közgyűlésen persze nagy izgalmat keltett a város közéletében is vezető szerepet játszó mozibizottsági tagokat ért támadás. Az ügy tisztázására a városi közgyűlés egy szakértőbizottságot küldött ki és ez fogja megállapítani a városi mozi nagy deficitjének igazi okát.

Lédererné bűnügyében a védelem a Prónay-tisztek szerepének tisztázását indítványozza.

Befejezték a bizonyítási eljárást. — Kedden tartják a pörbeszédet.

Budapest, július 4. Szombaton is zsűrlásig megtelt a tárgyalóterem a Lédererné tárgyalására. Denk tanácselnök félizkor nyílt meg a tárgyalást.

Az első tanu Demján Árpád díszkörtész. A 25 éves fiatalember tizenegy hónapja ül kémkedés gyanúja miatt a Margit-körúti katonai fogházban.

Azzal kezdí vallomását, hogy személyesen nem ismeri Léderert, de három hónapon keresztül mint szomszédos cellatársak a kályhaellenzön keresztül órkon át beszélgettek. Emlékezele szerint január 8-án vagy 9-én hozták be Léderert, aki rögtön érintkezést talált vele a vasellenzön keresztül. Léderer ártatlannak mondta magát, mert nem ő, hanem a felesége lötte le a hentest.

Szolgálatból jöttem haza — mondta a főhadnagy — Cseperől és Kodelka hentest fönt találtam a lakásomon.

Egyszerre csak pisztolylővére riadtam fel, beszaladtam az ebédlőbe. A feleségem kezében még mindig ott fűszögött a pisztoly, amellyel föbelötte a sezlőnon alvó Kodelkát.

Később a beszélgetések során elmondta cellatársának Léderer, hogy a felesége ópiummal kevert pálinkát adott be előzőleg Kodelkának és állandóan unszolta őt, hogy most már tenni kell valamit ezzel az emberrel.

Az elnök: Említett a főhadnagy valami pénzt?

Igen, — szóba került Kodelka 60-70-100 milliója. Eleinte sohasem akarta beismerni, hogy a pénz miatt gyilkoltak, később azonban beismerte, hogy Kodelkától elvették a milliókat és megtartották a pénzt.

Későbbi beszélgetésük során — mondja ezután a tanu —, Léderer arról beszélt, hogy eredetileg az volt a szándéka, amikor már Kodelka holtan, vérszen feküdt a sezlőnon, hogy a feleségével és önmagával is végezni fog. Lédererné védője a következő kérdéssel fordul a tanuhoz:

Lédererné sirógörccök között folytatja vallomását.

Szünet alatt a közönség figyelme fókuszolt mértékben fordul Lédererné felé. Egyszerre Lédererné megfordul, leül örei közé és sirni kezd. Ettől kezdve az egész szüneten át halkon sirógörög.

Lédererné feláll, hangja a sirástól fátyolozott, úgy hogy alig lehet érteni.

Bizonyítja a Prónay-tisztekkel való összeköttelést az is, — mondja — hogy az egyik tiszt, aki nálunk volt a lakásunkon, egy fehér kartonlapot adott át, amelyen nem volt semmi egyéb, csak egy rápréseit monogram. Ezt a monogramot fehér lapot a Zuglivelben, vagy a Hűvösvölgyben kellett volna átadnia valakinek. A három Prónay-tiszt közül az egyik már a csehekhez szökött ki és jelenleg Pozsonyban él.

Az elnök: Hogy kapta kézhez a cédulát?

Lédererné: A zárkamon van egy kis ajtó, ahol az ételt adják be. Ez nem záródik egész en jól, hanem rés van rajta és ezen a résen adták be a cédulát.

Az elnök: Ki adta be a cédulát?

Lédererné így válaszol:

— Ein ör.

Szokott ügyészégi alelnök: Egy ör meg van gyanúsítva, hogy levelezést közvetített a külvilág és a foglyok között. Ha Lédererné tudja ki volt ez az ör, kötelessége megnevezni.

Lédererné azt válaszolja, hogy nem láthatta, ki adja be a leveleket, mert a rés olyan keskeny, hogy azon nem lehet kilátni, csak éppen a cédula fél be.